

אורות השבת

גליון מס' 1060

**בതואן הרבנות והמועצה הדתית בא-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשות מוסדות "קול יהודה"**

הרב אברהם טרייקי מנהל מערכת

פּוֹרִים קְטָן

פרשת השבוע
תצוה

הרב עוזיאל אדרי עורך

דבר רב העיר שליט"א

מעיל האפוד

ושיעית את מועל האפוד כל תכלת
פעשית על שוליו רמנוי תכלת... ועמנוי זחוב בתוכם סביב
פעמן זחוב ורמונו פערנו זחוב ורמונו על שולי המעליל סביב
והיה על אחרון לשרת ונשמע קולו בבאן אל הקדש
(שמות כה, לא-לה)

מעיל מכפר על לשון הרע, אמר הקב"ה: יבוא דבר שבקהל
(פעמוניים) ויכפר על מעשה הקול.
(ערבין טז, א)

וצרייך ביאור, מה ענין 'חמיילי' - לשםירת הלשון. וכן יש להבין, כיצד קול הפעמוני שבמיעל, יש בו כדי לכפר על עון לשון הרע החמור. וביתוור יפלא, שהרי עון לשון הרע הוא בא בכל הדברים שבעון אדם לחברו, ומשנה ערוכה היא (וימא פה, ב): 'עירות שבין אadam לחבירו אין יומם הכפורים מכבר עד שירצחה את חבריו'. וזאת הלכה העלה הרמב"ם הילכות תשובה, א, ט). וא"כ היאך יש בכוח 'חמיילי' לכפר על עון לשון הרע - יותר מיום הבכורותים... אמתמהה!

ביברֶס המשערן בדברי הכלוי יקר (שם) ימצא פתרון לתעלומה זו, וככה חם דבריו אודז' צבעע התכלת שבמיעיל: תכלת זומה ליס זומה לרקייע וrokeיע זומא לכטא הכלבוד, גועל זדי שישתכל ברקייע הדומה לכטא הכלבוד, בעינויו יראה מקום חוצבו וייה נכסף להזר ולהתבדק שם, כי הנשמה נכספת אל המקום אשר היה שם אלהלה בתחילה. גם שוכתוב בקהלת (ה), א) במכהסתכל בשמיים ובכטא הכלבוד, יבוא להיזהר ולמעט בדיור, כמו שוכתוב בקהלת (ה), א) אל תבל על פיך ולבך אל ימחר להוציא דבר לפני האלוהים כי האלוהים בשמיים ואתת על הארץ עלייך הי' מבריך עוטעים, עכ' ג'. וכענין זה מבואר בחוף קיימ' (שמירת להלשות יה' ב') עעה' פ' ועשית מעיל האפוד כליל תכלית, וזה לשונו: יונרא לאשלך את התכלת, כי כמו שירובו שייבור לדין לפני כסא הכלבוד, כך בזה. ובתנאי דב' אליו כתבי שהלשון הרע שהוא מסטר, עליה עד כסא הכלבוד, שנאמר בקהלת עג, ט) שתו בשמיים פיהים ולשונות תhalbך בארץ, ועל דיל שהשוא לבוש תכלת, יזכור ויתובען אליה דבריו עולמים כי ישמר מזה, עכ' ג'. ומכל דבריהם נמצאו משליכין, שענין הקפירה האמור במיעיל, איןנו על כוכב של 'כבריה' על גופו של חטא, אלא הוא אזהרה להישמר מעון לשון הרע, והינו על יישמר מזה. וזה עניין הקפירה האמור כאן, והבן.

ואכן ביאור זה מוכח וסביר יותר, מדברי הכליל יקר בסמוך (שם כח, לב) וזה תוקן דברבון עה^פ "ויהי פ' ראיו בתוכו": וכן הוא עניין הלשון שהייה שומר בתוקף פיו ולא יימחר להוציאו. שפה יהיה לפיו: שהשפטים נועדו לבлом את פיו שלא יוצא מתוכו דברוים אסורים, עי' בא כל דבריו.

ונוגדיות מזו יש לנו להזכיר, מדברי הש"ס. דהנה ידו שבעון לשון הרע הנעים באים כמכובא בגמ' ועריכין טז, א). ומציגו בגמ' (זבחים פח, ב) שנחאלקו רובינוינו אוודות מספר הפעמוניים שהיה במעיל הכהן, וכשהם דברי הגמ' שם: 'תנו רבנן... ומאבה שבעים מעיל כלו של תכלת... וועשה אתון מכין רימונין שלא פיתוח פיהן...' ומבא שבעים מעיל כלו של תכלת... וועשה אתון מכין רימונין שלא פיתוח פיהן... ומאבה שבדים גזין שביעים ושינים עניבלו, ותוליה בהן שלושים וועשה הוי - שמונה עשרה וועשה מזד זה. ובב' דוסא אמר משום רבבי יהודה, שלושים וועשה הוי - שמונה עשרה מזד זה וועשה עשרה מזד זה. אמר רבבי ענייני בר שווון, מחולקת כאן - כך מחולקת בכםראות הנעים. דתנן, מוואות הנעים: רבבי דוסא בן הרכינאים אמרו, שלושים וועש. עקיבאי אמר רב מהללא אל אמרו, שביעים ושינים. ופיישו התости'ם, דתלי האיבhai, משם דמעיל בא לאלכבר על לשון הרע וכן נגעים באין על לשון הרע, עי'יש. הרי לפניו גilioי מופלא, שמספר הפעמוניים האמורים להתריע על עון לשון הרע, דומה להפליא למספר מראות הנעים הhabאים לכפר על עון לשון הרע. וזה הוכחה ברורה, שתכלית הפעמוניים הוא להתריע על עון לשון הרע והגעים הבאים בעקבותיו.

אך מה געשה שמדובר בהש"ס (זבחים שם) משמע לאורה, שיש בועל כוח של 'כפרא' ממש, דאיתא ה там: 'למה נסוכה פרשות קרבנות לפרש בגדי כהונה'. לומר לך, מה קרבנות מכהני - אף בגדי כהונה מכפרין. כתנות מכפרת על שפיקת דמים... מעיל מכפר על לשון הרע, עי"ש. וזה סטירה לאורה לביאור הכליל יקר והחפץ חיים הנזכרים לעיל.

פתיחה הלב בתורה

"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שָׁמָן זֶה כִּתְיָת לְמַאוֹר'" (כז, כ). אמר בעל התניא ז"ע "א"ל לימוד התורה צריך לצאת מתחום התבנות, מתוך ידיעה והכרה שהאדם לומד את חכמו ורצוינו יתברך. על ידי "כתית", התבנות וכתישה עצמית, באים לבחינת "מַאוֹר" שבתורה. לא די שהוא לומד בהתמדה ושקיים, אלא צריך למד מתחום התבנות שמסלק את עצמו למוריו, שככל שיכלנו לגמור מכל וככל. ואומר על זה הרבי הירוי"ץ אך כדי להיוות בבחינות "כתית" קוראים לגינה רחה ועוזמה, ולעורר רחמים רבים על עצמו עם הרבה תהילים מתחם דמעות. מושיעין הרבי ואומר זו שאנו אומרים בתפילה של שמונה עשרה "ונפשי כעפר לכל תהייה, פתח ליבי בטורך" על ידי בטורך". מרגיש את עצמו כעפר, הוא זוכה ליפתח ליבי בטורך".

הרב טויזיאל אדרי

וביק"ק "שבטי ישראל" שכונה יא' באור שבע

לזה זמנים שבועי

זמן הדלקת הנרות

תצוה	פרשת השבוע:
אתה בן אדם	הפטרה:
17:16	כניסת השבת:
18:08	יציאת השבת:
18:47	רבגנו פם:

אורות הקשרות

זאת ועוד שהרנו לתמיהתנו, היאך יש בכוח 'המעיל' לכפר על דברים שני אדם לחברו. ובפרט שכוח כפרת המעל נלמד מסמכות הקרבנות, וכי יש במנצא קרבן המכפר על עון לשון הרע! וא"כ דיו לבא מן הדין להיות כדין.

ונראה לפרש בס"ד ענין זה, בהקדם לדברי האלישיך הקדוש (שםותכח, לא) אודות טומאות השפטים, וזה תמצית דבריו: 'מי זה החי לא יtan אלabo להיזהר לבתי טמאס לבב ידקם בס מאומה מן החרם ולשמור לפיו מוחסום מדבר דבר אחר לא כתורת ה' ולשומרים בקדושה וטהרה. כי הם כל הkdosh אשר שרת בם את המלך הקדוש, ולא שרתה בכלות צואים. כי א"כ תכון תפילה שיחזק עמוקה פיו זרות ולשון מדורות קטרות פניו והם כל גלים מוגאים, וא"כ עבר רפוי יתברך ניב לשון אנשי לץן ולא יקוץ על קולו ותחל מעשה ידיו... ומון אז חדל, יעתר אל אלו וירצחו כי יהיו דבריו קרובים אל ה', כי מעתה יהיו אמרויו אמרוי קדשו בכל יקר, עכ"ל (עייש' בכל דבריו הנשובים). ומכל דבריו עולה: שההמpta לקלבול תפלוות, הוא שמירת הפה והלשון. יונ כה כל הקדש אשר בס שרת את המלך, וא"כ אפשר לשרטו בכלים המוגאים בדיבורים אסורים. וכען זה שמעיתם בשם רבינו החיד"א עה"פ לא ייחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה' (במדבר ל, ג), וכי הרב: המחולל את פיו בדיבורים אסורים - אין תפילתו נשמעת, שהרי הוא עצמו מזולע בדיבורו וא"כ היאך יאוזן ה' לשועוט. ברם השומר פיו ולשונו ומוקיר את דיבורו, איז גם הקב"ה שמע בתפילתו. וזה שאמר הכתוב לא ייחל דברו, כלומר איינו מחל דיבורו, אויז'יכל היוצא מפיו יעשה' - כל אשר יבקש בתפילתו הקב"ה יעשה!

ומעתה שפיר יש לומר, שכוח הכהרת האמור 'במעיל' של כהן גדול, אונם און בו כדי למחיל על חטא הלשון, מכל מקום יש בו כדי להסיר את המחיצות המבדילות בינו לבון הקב"ה אשר נגרמו בעטיו של און החטא. שכן אחרי שראה צבע התכלת שבו ונזכר ברקיע וכוי' ונתן אל לבו להישمر מאותו החטא, כמובא בכל יקר והחפץ חיים הנ"ל, די זהה כדי לפתחה בפנוי שעריו שלמים לתפיפתו. וזה לענ"ד עומק דברי הכתוב (שם כח, לה) אודות המעל: וזה על אחרון לשרת ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני ה' ובצתתו ולא ימות, כלומר שעלה קולו לביישת המעל - יוסרו מעליו כל המחיצות עד כדי יונשע קולו בבאו אל הקדש, וכדאי.

ודע שה מודוקדק היטיב, גם בדרכי הש"ס (זבחים וערכין שם): 'אם הרקבי' יבוא דבר שבקול (ופעמוני) וכיפר על מעשה הקול. הרישלא אמר יכפר על 'עון' הקול, אלא 'מעשה' הקול. כלומר בוטל מעשה המחיצות שוטרו בעטיו של קול הרע, והבן. ושוב מצאתי תיזוק גדול זה, מונז ביאור המהרש"א (זביסם שם), וזה לשונו: 'יאמר מועל מכפר על לשון הרע וכו' ויכפר על מעשה קול, מהידוע כי קול ודיבור רע עושים מעשה فعلיה לברו לא מקטרג אחד, וזה המעל הוא בהיפך זה כתיבתי ביה ונשמע קולו בבאו אל הקדש וכן, שkol זה מרבה את המקטרוגים לו בדרך בואו, עכ"ל. וברוך שכיוונו לדבורי הבירורים.

ובזה יארו דברי הילקוט שמעוני עה"פ אחרי מות בני בני אהרון בקבבתם פנוי ה' ומוותו (ויקרא טז, א): 'אמור רבוי ישמעאל מעיל היו חסרים, כלומר שישבת פטרתם הוא מפני שנכנסו לשרת לפני ה' בלי המעל, עיי'. וזה לא כוארה סתריה לדברי הש"ס (סנהדרין נב, א) אודות הגורם לפטרת נדב ואביבו, וזה לשונו: 'וכבר היו משה ואהרן מהלכין בדרך, ונדב ואביבו היו מHALCHIN אחריהן... אמר לו דב לאביו, אימתי מותנו שני זקנים הללו ואני אתה נהיג את הדור. אמר להם הקב"ה, הנראה מי קובר את מני. ברם לפי דב冤ו, אין כאן סתרה כלל ועיקר. שכן בעקבות חטא הלשון של נדב ואביבו, למד רבוי ישמעאל שמעיל היו חסרים!' מפני שאם היו לבושים במעל, ודאי שהיו מותבוננים בצעב התכלת והפעמוניים שבו ונשمرם מאותו הטענה, כמובא בארכן אמר ז. עין י"ש' חסן' חכם ויטס לך, לשמר פיו ולשונו מכל הדיבורים האמורים. עין כי מלבד חומר האיסור שביהם, יש בכוון לתקור על האדם עד כדי יצירת מחיצות המבדילות בינו לבין הקב"ה באופן שלא תהא תפילתו נשמעת לפני ה'. ואון לך עונש גדול ונורא מזה!

אנדרטאות לארכון

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הודעה משפטת

הננו שמחים לبشر לציבור הרחב כי ביום אלו הцентр של לمعال "דאכירות בודהרין" שער"י "בְּנֵי מִהְדָּרִין" ב"ש

"תבליני הקרים"

רחוב 8, שכונה 'החדשה'

בברכת יאכלו עוניים וישבעו
מחלקת כשרות מודרךן שער"י הרבנות בא"ר-שבע

אורות הפרשה

פרק מהן למאור

'ייקחו אליך שמן זית זך כתית למאור' (כו, כ). מבאר האדמו"ר רב חיים מצאנז זעירא לימוד התורה צרך לחיות בבחינות כתית למאורי גם כשייש קשיים ויסורים 'כתית', אין למדוד כדי להיחלץ מן ההיסטוריה, אלא 'למאור' כדי שיאיר אור ה' בעולם.

פרקון האור

'ייקחו אליך שמן זית זך כתית למאור' (כו, כ). מבאר הרב הרוי"ץ על ידי העובדה של 'כתית' קיבל עול מלכות שמים, מגיעים למאור', שהוא מקור האור. ותכלית הכלול היא "להעלות נר תמיד" לעורר ולגלות בכל אחד ואחד משישראל את נקודת היהדות.

פתשתם לפען המתארה

'ייקחו אליך שמן זית זך כתית למאור' (כו, כ). מבאר רב משה מקובין זעירא "כתית" כתוש וככתת את כל התאותות והמידות הרעות אשר בקרובך, 'למאור' כדי שתתקבל האראה מן השמים.

הארהן מן המשמע

'ייקחו אליך שמן זית זך כתית למאור' (כו, כ). אומר רב משה מסאסוב זעירא "כתית", אחריו שהאדם כותת וכותש את יצרו העם, כובש את תאוצותיו והרגלו הרעים והוא למאו"ר יקבל האראה מן השמים.

תפחתת אדם תאריך פטן

'ייקחו אליך שמן זית זך כתית למאור' (כו, כ). מבאר הרב ה'תפארת שלמה' שמן מסמל דעת, "חכמת אודם תאודר פינוי", ו'וישך דעת וטסי' מכובב' מרירות. שמן מופק מהזיות המר, ואם תכתוש את עצך שמתה שוכותים זיטים יאיר השם יתברך את עיניך בתורה.

אימה לחשקיע

'ייקחו אליך שמן זית זך כתית למאור' (כו, כ). מבאר ה'ח'ות הזב' פירש רשי"י כתית למאור ולא כתית למחאות. חז"ל אמרו "איין התרוה מתקימות אלא בא מימי שמעת עצמו עלייה". כדי לזכות למאור', אוור התרוה, צרייכים להיתכנת ולהתגינו אבל למנהג'ו, בעבור הנחות האישית, אין צורך ביכיתית, ולא כדי להשקיע עמל וייעיה בעבור חי' שעיה!

להאריך זלא לחשפנכל

'ייקחו אליך שמן זית זך כתית למאור' (כו, כ). מבאר רב מנחם מנדל מוארכה זעירא פירש רשי"י כתית למאור ולא כתית למחאות. מותר לעזוע ולהתיריד את הדרה' (למאור), אם הכוונה היא להאריך לו את דרכך האמת. "אבל לא למנחות" אבל אסור באיסור מוחלט להעיר לאדם בוצרה של פגוע אם הכוונה היא להשפיקו ולהביאו לידי נחיתות.

סתשותת המלחת

'ייקחו אליך שמן זית זך כתית למאור' (כו, כ). מבאר הרב הרוי"ץ לא נאמר כתית להאריך, אלא כתית למאור'. לומר לך שלדי כתית מגיעים למאור' עצמו. כך יש לראות את זמן הגלות, שבו לך אחד מישראל נשרב ונזכה כאשר מוגברים על הקשיים וועסקים בתורה, הריל על דידי' כתית'ה, מתגלגה המאור של ייר' ה' נשומות אדים'.

סתופלנות לפעטלת

'עשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו פיתוחי חותם קודש לה' (כח, לו). מבאר רב בי רודך ממי'בוז' זעירא אמרו רוז'ל במסכת אבות (ב, כ). עז פנים ליה הינום ובשות פנים לגן עדן. זהו שרצו הקטוב 'יעשית ציץ'. 'ציץ' הוא מאלשון ראייה, כמו 'מציצ' מן החרכים', שזו העובדה של הסתכלותם כלפי מעלה, ועל ידי כך יתביש האדם מהקב"ה'.

אין ציץ שספוך בעדטן

'עשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו פיתוחי חותם קודש לה' (כח, לו). מבאר רב בי רודך ממי'בוז' זעירא אמרו רוז'ל, על פניו של אחרון, היה טובע חותם הקודש. "בפני נכתב ובפני נחתם" על פניו של האדים כתובים והותומים וכוכבי פנימיותו.

חותם מקודש

'עשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו פיתוחי חותם קודש לה' (כח, לו). מבאר הגאון מילניא זעירא "ח'ז" אל אמרו במסכת תענית (ב, ב). שלושה מפרחות בידיו של הקב"ה: חיה - ילדת, תחיית המתים ומטר. הדבר נרמז בספק פיתוחי חותם "ח'ת" ראי תיבות "ח'יה" תחיית המתים מ'טרו". המפרחות האלה הם "קודש לה'" רק בידו של הקב"ה ולא נמסרו לשלייה.

לקים בנו חכמי ישראל

ה齊בוד נקרא להמשיך להעתיר בתפילה
לרפואת הרה"ג יוסף דוזאן שליט"א בן רחל
בתוך שאור חולין עכו ישראל

אורות ההלכה

תשובה הלכתית משולחנו של
מורנו המרא דארא
הגאון הגadol רבי יהודה דרעי שליט"א

מהלכות שליח ציבור

פסגת הצניעות בכבוד ובתפארת

רב ק"ק "שלום יעקב" בשכונת רמות ב"ש

הרה"ג אביעוז גואטה שליט"א

דבר רבני הקהילות

בפרשה מתאר הכתוב בפיו את בגדי הכהנה המפוארים, שנצטווה משה רבנו לעשות לאחרו ולבניו וכך אמרות התורה (שמותה כח, א-ד) "ויאתת לך אליך את אהרון אחיך ואת בניו איתנו... וועשית בגדי קודש לאחרון אחיך לכבוד ולתפארת..." ובהמשך מובא החזיווי על בגדי בני אהרון אשר, מי יילבני אהרון תעשה... לכבוד ולתפארת". **צמד האמילים "לבבוד ולתפארת"** המופיע פעמיים בפסוקים בגדי אהרון ובגדיו בניו מסמל את יקרותם ואת הדרכם של בגדי הכהונה, **וכפי שמצוות הרמב"ץ** (שם, ב') **"לבבוד ולתפארת"** - שיהיה נכבד ומופואר במלבושים נכבדים ומפוארים כמו שאמר הכתוב (ישעיה סא, י) "כחתו יכהן פאר", כי אלה הבגדים לבושי מלכותם הם, כדמותם ילבשו המלכים בזמן התורה. והדברים **אריכים** ביאור, שהרי צניעות עונשו אלו המידות שהחשים יתרבך חפץ שנקיים ביחס שאת וביחס אצל הכהנים שהם המנוגדים ומוראי ההוראות של עם ישראל, והראיה מכחן גדול שנכנס לקודש הקדושים ביחסותם כמו שתובע עד צאתו" דהיינו שאיפלו שכחן מותרים בכניסה להיכל, שהכחן גדול נכנס לקודש הקדושים אסור שייחיו שם כהנים, וזה בבאו לכפר בקודש עד צאתו. יכול אדם לא היה באוהל מועד מכיון שהכחן מושם תופחת ויראו את הכהן. ככלمر תכלית העבודה ביום הכהן קדוש, במקומות הכל קדוש אצל האדים הכי קדוש זה "הצנע לבת עס אלוקין". **ויתר מזה כתוב בירושלמי** "כל אדם" שאיפלו מלאכי השרת שנאמר בהם "ודומות פניהם פני אדם" לא היו בזמן זה. ולפאוות צרך ביאור מדוע התורה ציוותה לבושם בגדים היכי פים ויקרים להנאים פנימי של האדם על עצמו ומעשו, לומר מהו שزادו מעתה היא מבט הררי צרך צניעות? **והביאור הוא:** שהרי הצניעות במחותה היא מבט פנימי של הגוף צניעות - הינה פנימיות, וחוסר צניעות - זה חיצוניות. בלי שיקולי כבוד, צניעות - הינה אמור אנסים וכו' ". זה חוסר צניעות, כשהאדם חלק ממידת הצניעות זו להיות מושטר מעוני הבהירות כדי שלא יחשוף מה הבהירות אומנותו עליו, אבל הענין הוא שאם האדם עשה את מה שצריך לעשות גם אם הוא עשה את זה בפרהisa, שהרי ההצנעה החיצונית הינה רק אמצעי לbove בו את תכילת הצניעות, אל המבט הפנימי והעמוק על עצם המשעשה, לעשותו לשם שמים, ולא בכך להשתחבה בו לעיני חבריו. **וכן מצינו בגמרה מסכת סוכה** (טט מעוד ב) בשבחה של מידת הצניעות, אמר רבי אלעזר מאי דכתיב (מכה, ח) "הגדיך לך אדם מה טוב ומה השם דורש מך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לבת עס אלוקין" עשות משפט - זה הדין, ואהבת חסד - זו גמilot Chasidim, והצנע לבת. **וזה הוצאת המתחשב** מה שאמרם עליה, והרי תורה הצנע לבת, ומה דברים שדרוך לעשותם בצנעה על אחת כמה וכמה. **ולפאוורה** אין ניתן לעשות מעשיהם אלו שעשיהם בדרך כלל בפרשום ובגוני בחצנעו לבת; **ולפי מה שבירנו** שצניעות עניינה עשה לשם שמים ממבט פנימי ולא ממבט חיצוני הרי הם בדרך חצנעו לבת. יכול אדם לפוז בכנסת כלה או לכנס בחלויות המת וудין יכול מעשהו להחשב כמעשה חצנעו לבת. **לפי זה מובן** שהרי הצניעות במחותה זו לא שהאדם צריך לבלת בשוליו הדריכים עם בגדים מופתים, אלא הצניעות זה עניין עמוק מדורם ונשגב שהאדם אווח בעולם פנימי שדעתו ושколים זרים אסורה הכניסה שלהם בכלל, וכן אם האדם הגיע לדרגה וזה יכול לבוש את הבגדים היכי פים וудין להיקרא צנוו (כמוון שבתחלת הדרך אדם צריך להשתמש באמצעים חיצוניים, דהיינו להסתיר את מעשייו על מנת להגיג ממבט הפנימי, אבל זה רק אמצע, התקלית היא שוגם אם הוא יפרנס או יכבד זה לא יגע בעולמו הפנימי ומשיק להשאר צנווע וזו היתה עבדות הכהנים. **ותכלית הצניעות** שהיתה בעלם זה עבדות כהן גדול בקדושים הקודשים, שהיא בלבד עד כדי כך שאמרו המדרש ויקרא רבא, י"ב) "וכל אדם לא יהיה באוהל מועד" וכי כהן גדול הוא לא היה אדם? אלא היו פנוי בורות בלבושים ששרה עליו רוח הקודש. והיינו שהאה היא צריכה לדרגה כל כך גודלה של צניעות עד כדי כך שהוא לא נקרא באותה השעה אדים ושאר הכהנים לא יכולו להכנס כי הם לא היו במדרגת הצניעות הנדרשת. עבדה זו עלינו לדעת איזה מוטלת רק על הכהנים כי עם על כל אחד ואחת מאיתנו, יהי וצון שנזכה לכך.

הרב אביעוז גואטה

הרב אביעוז גואטה

ש - מחל שבת או המגלח זקנו בתער (סיכון גילוח), האם מותר לשמש שליח ציבור?

ת - המגלח זקנו בתער או המחל שבת, אסור לעבור לפני התיבה שליח ציבור, אפילו אם איןנו נהוג כן בקביעות אלא רק לפעמים. ועדיף להתפלל ביחידות מאשר להתפלל עם שליח ציבור כזה. ואם חוץ בתשובה וקיבל על עצמו שלא ישוב עוד לעשות כן, מותר לו לעבור לפני התיבה שליח ציבור.

ש - נוהגים שבימי האוצרה האבל עובר לפני התיבה, האם גם בו צריך להזכיר שלא יאה מחל שבת או מגלח זקנו בתער?

ת - גם בימי שורצה לעבור לפני התיבה באקוראי, כגון ביום השלושים או ביום פקדות השנה של אביו ואמו, יש להזכיר שלא יאה מחל שבת או מגלח זקנו בתער, אלא אם כן חוץ בתשובה.

ש - מי שהולך בגilio ראניך ורוק בכנסתו לבית הכנסת הוא חובה כיפה לראוו, האם ראוי לעבור לפני התיבה בשליח ציבור?

ת - ראשית יש לבדוק האם אותו איש שומר שבת ואני מגלח בתער וכו', שכן בדרך כלל הזהיר בדברים אלו מפקיד לחובש כיפה לראוו בכל עת. ועל כל פנים, גם מי שומר תורה ומצוות אך אין נהוג לחובש כיפה לראוו מחוץ לבית הכנסת, אין זה מן הרואוי שייעבור לפני התיבה בשליח ציבור.

ש - שליח ציבור שאינו מבטא נכון את האותיות האם רשאי לעבור לפני התיבה בשליח ציבור?

ת - שליח ציבור שאינו מבטא נכון את האותיות, כגון שמנטאת אותן ח' או להיפך, וכן עיי' כאות א' או להיפך וכן, אין למנטו שליח ציבור אפילו זמני, וב└בש שיש אדם אחר בתוך הציבור, אשר יכול לבטא אותן את האותיות אלו כהונן.

ש - מי שזרעוטיו או רגilio חשובים, האם רשאי לעבור לפני התיבה בשליח ציבור?

ת - ראוי שהשליח ציבור ימוד על משמרתו כשהוא לבוש במלבושים נאים, כדי שיעמוד בפני עצמו. ומכל מקום אין לפסול שליח ציבור מלעbor לפני התיבה, אלא אם כן הוא מבוש חולצה בשורולים קרים באfon שללק מזורעוטיו אשר מעל המרפך מגולים, וכן מי שלבוש מכנסים קרים באfon שירכו ושוקו מגולים.

ש - האם סומה (שאינו רואה כלל) רשאי לעבור לפני התיבה בשליח ציבור?

ת - מותר אף לכתחילה למןוי מי שהוא סומה שליח ציבור אפילו קבוע, והוא בוה כל מניעו, מפני שהוא חייב בכל המצוות מדאורייתא ומוציא אחרים ידי חובתם. וב└בש שהוא ראוי והגון מעד מעשיו כדי כל שליח ציבור.

ש - האם מותר לשם שכר לשלהי ציבור, ומה הדין בזה לשלהי ציבור המשרת רק בשבתו וימים טובים?

ת - מותר לשם שכר לשלהי ציבור מוקפת בבית הכנסת. ואדרבה יש להעדיף שליח ציבור הנוטל שכר, מאשר למןוי שליח ציבור בתהנדבות. והוא הדין לגבי שליח ציבור המשרת רק בשבתו וימים טובים, וכן לחוש בוה ממש שכר שבת.

ש - האם מותר להעביר שליח ציבור מתפקידו, מפני שמצוין אחר שקהל ערב יותר?

ת - אין להעביר שליח ציבור הגון מתפקידו, אפילו שמצוין אחר שקהל ערב יותר, או שעלותו הכספית נמוכה יותר. ואולם רשאים למןוי לצד שליח ציבור הקיימים, וב└בש שלא יקופח שכורו של שליח ציבור הראשון.

אורות עונג שבת

נס פורים בהולנד

לשם שבע נאכלמה

ישטור השלישי לשם שבע ואחלמה' (כח, ט). יהודי שיגר מכתב אל הרוב אפרים-זלמן מרגליות מהעיר ברודוי וביקש את עצתו בשאלת שנותחבט בה, הציעו לפניו שידוך בעבור בתו. הבוחר המוצע היה תלמיד חכם ומוסלמי במעלותו, אבל היה לו אחד שהוא אדם שלילי, שימושיו רעים. שאלא איש אם לדוחות את השידוך מפני האח הזה, או להעלים עין מיחסרו זו ולסיטים את השידוך בכיתור, כי הבוחר עצמו מושלם בכלל. השיב לו הרוב מרגליות בשלוש מילימ מפרש תצוה "לשם שבע ואחלמה". בכך רמז לו שרואו להביט "לשם שבי", על שמו הטוב של הבוחר ומעלותו הרבות, ואילו האח יואח - למה" מודיע להניח לעניין זה לקלקל את השידוך הטוב, וסימן וכותב "יגמור את השידוך בכיתור טובה ומוצלחת".

לא לנטול מזב חת

יוקחו אליך שמו זיך כתית למאור' (כ"ג). מבאר ה"עיטורי תורה" פירש רשיי כתית למאור ולא כתית למנחות. שבירת הלב היא מדינית גדולה בעבודת הי, כאמור "זובי אלוהים רוח נשברה, לב נשבר ונודכה". אבל אסור שהענו והבירת הלב יビאו לידי דיכאון, דיכוזך ורפויון רוח. היכתית, כתיתת הלב ושבירתו, נועדה לשמש למאור' להארת הדרך, להסבירת פנים, ולא כתית למנהות' לנחיתות הרוח ולדיכוזך הנפש.

עתות דקלהשה

יעשית ציז' זרב טהור ומיתה עליו פיתוח חותם קודש לה' (כח, ל). מבאר החתם סופר' זיע"א 'הציז', בדברי חז"ל, בא לכפר על עזות ועל גאותה. لكن נחרטו בו המילים "קודש לה'", לרמז שהעות איננה בהכרח מידה מגונה. יש גם עזות דקדושה. כשמזכיר בכבוד ה' ובכבוד התורה, צריך ומוטר להשתמש במידה זו. מושיף על זה הכתוב סופר' זיע"א זה שנאמר יאשمرة לפיה מוחסום עד רישע לנוגדי' ותהיילם לט. ב. עלי לשחוק מול מעשו של הרשות "בוגוד שען לנוגדי' כל עוד מעשיו של הרשות הם "לונגדי'", מופנים נגדו אישית, אבל כשהשדר נוגע בכבוד שמים אין אני רק לעשה עוד להיות עני וסבירן, אז אסור לשחוק.

עתות יפטורתך

יעשית ציז' זרב טהור ומיתה עליו פיתוח חותם קודש לה' (כח, ל). מבאר רבינו יעקב עמדין זיע"א אמרו רוז"ל במסכת אבות (ה, כ). עז פנים לגיהינום... ווון חלקו בטורט. מה הקשר בין השניהם, אלא נאמר במסכת ביצה (כח, ב). לא ניתנה תורה לישראל אלא מפני שהם עזים שבאו מות. עניינו ברקו. "מידה מוחדת יש אנו מבקשים אפוא, יוון חלקו בטורט" שאם עלתה בחלקו מעט עזות, שהיה תבוא לידי ביטוי "בטורטך", ושהיא תהיה לצורך לימוד, אך ורק לשם שמים.

כשמצאה את הרגע הנאות, הפנזה. אליו המלכה שאליה ישירה בנושא. פנו של רב אלעזר הפיקו חכמה ותבונה. חוץ רחב נשף על נינו עניינו רצונו. "מידה מוחדת יש לנו, היהודים. בכל עת של מזוכך, המורה על רחزوּאָך מצדך של בורא העולם, או מפייסים אותו על-ידי מילוי רצונו, ומצפים שתגובה, מלא אף הוא את רצונו ויסיר את הסכנה מעל ראשו".

המלך האזינה לדברי רב אלעזר בסקרנות רבה. והוא המשיך: "אותו יום,tag פורים היה. נצווינו בו לשם ואף להתבסם לשכחה. אילו הייתה נוהג במצופה ופושל להפילה מתוך תחינה ובכיה, לא זו בלבד שלא היהתי ממלא את רצונו של הקבר'ה, אלא אף היהתי עבר על מצוותיו. לכן, בהביני את הסכמה הדוללה המרתקת מעל תושבי הולנד, ביקשתי מי אנשי להגביר את השמהה ביתר שאת, כדי לעורר את רחמו של הבורא".

דבריו של רב אלעזר נשאו חן מאד בעני המלכה, ובתום הביקור הוא נשלה לבתו בכבוד גדול ובליווי מלכונתי.

לעלוי נשמה
הר' יוסף שלמה טרייקי ז"ל
בר עליה ז"ל
הרבייה רחל טרייקי ע"ה
בת סמי' ז"ל
ת. ג. צ. ב. ה.

לעבודה מיידית
בעלי נסיוון למשרה מלאה/לחצי משרה
לפרטים יש לפנות
למחלקה השרותות 08-6204026
או במייל: y0527681143@gmail.com
או למנהל מחלקת השרותות
הר' יעקב אטלן 054-9210545

רבי אלעזר רוקח שיש בראש השולחן הגדול בቤתו שבאטמרדם, בירת הולנד. סביבה שבאטמרדם, שבו בימי שפטונו, נכבדי השולחן והרים מבניה, שבאו לסעד הקהילה רבניים מבנייה, שבה רבה הנער את טענות הפורים עם רבה הנער של הקהילה האשכנזית בעיר. רב אלעזר נחטף לא רק לגאון עצם ולפוסק בעיל'ם, אלא אף מקובל גדול המצויב בחכמת הנצר. גודלו וצדקו היו מפרסמות לא רק בקרוב היהודים אלא אף גוי ווילנד. לפני שהגעו להולנד שימוש רב בכמה ערים חשובות בפולין, ביבנהן ברודוי וראקקה. בשליה שנת צ"ה הגיעו לאמסטרדם. ארמונו המלוכה הולני הפיק מטבח מיוחד לבב המאורע, ועליו תבליט פניו של רב אלעזר.

השולחן היה ערוך כדי המלך בבשר, דים, ולמי מטעמים שהבאו על-ידי בני הקהילה 'משלחנות'. גם יון ושאר משלחות לא חדרו. ובין מנה קלחו מפי הצדיק דברי תורה מחודדים ומשוביכ-לב, שהתאימו לאוורת הפורים. המשכה הייתה בעיצומה כאשר נשמעו נקודות קצריות ומהירות על הדלת, ווונפתחה ווילטמן רואו שלושה אנשים בושי שרד. היו אלה שליחים מאות מלוכה. פנים הבינו דחיפות רביה. בקהל נרגש התנצלו על ההפעה, וביקשו לדבר עם הרב היישיש. רב אלעזר סימן להם להתקרכר אל השולחן ולומר את שביפיהם. השלושה סיפרו כי באחד מאזרחי המדינה נפרץ ספר גדולומי ומי הים מאימיים לשטו את האזור כלו על בתויו ותושבו. הולנד היא מדינת שפלת, שחקלים מאדמתה שכנים מתחת לפני הים. התשגבים גדורו את עצם סכרים גבויים וחוקים, כדי לבולם את מי הים בשעת גאות וסערה. היה ברור אףאו, כי סכנה כבודה מאירית על יושב אוצר הסcar הפרוץ.

שליחי המלכה שמעו מכבר על צידקתו של הרב, וכשימיים להביאו לפניו את דבר המלכה ציפו לראוו פרש לאחת מפונות הבית ומתחיל להעתיר בתפילה. בינויטים הוזמנו להישאר בבית, כדי להשיב את נפשם במאכל ובמשקה. "הביאו לשולחן את כל בקובוי, היין והמשקאות שעוד נתרו", ביקש הרוב מן המטבבים. הכל הבינו בו משתאים, מנסים לקרוא את כוונותיו. חלפו רגעים מעטים והשולחן כלו כספה בקבוקי יין וויש מן המטבבים ביזוט. "כעת רבותינו", המשיך הרוב, "הבה נקיים את מצוות הימים בהידורו, ונשחה ע"ד אשר לא נדע בין אורך המן בירוד מרדייכי".

כעבור שעה קלה כבר היה עשרה הנוכחים בבית הרב שתוים ומעורפלים ורצו בשירה שמחה ומשוררת. לצד ענייהם המופתעת של שליחי המלכה כמ' הרב היישיש